

Protestantse Gemeente Maasdijk

---

routeplanner voor de toekomst 2015 – 2018

Kerkgebouw De Hoeksteen

Kerkgebouw Het Kruispunt

Versie zomer 2015

Vastgesteld door de kerkenraad: september 2015

Inhoud

Routeplanner	3
1 Voorwoord	3
2 Inleiding	3
3 Vertrek	3
3.1 Kernwaardes	4
3.2 Wie we zijn en waarvoor we staan?.....	4
3.3 Analyse van het krachtenveld rondom de Protestantse Gemeente Maasdijk	4
3.3.1 Wat zien we om ons heen?.....	4
3.3.2 Sterk en zwak, kans of bedreiging	5
4 Bestemming	6
4.1 Verkenning	6
4.2 Vieren en beleven.....	6
4.2.1 Waar hebben we het over?	6
4.2.2 Gewone kerkdiensten	7
4.2.3 Kerkdiensten met een bijzonder karakter	7
4.2.4 Evenwichtige verdeling	7
4.3 Pastoraat	7
4.3.1 Waar hebben we het over?	7
4.3.2 Hoe geven we pastoraat vorm binnen onze gemeente?	8
4.3.3 Welke taken binnen het pastoraat staan ter discussie welke nieuwe pakken we als gemeente op?.....	9
4.4 Diaconaat	9
4.5 Vorming en toerusting.....	10
4.5.1 Vorming en toerusting van de jeugd.....	10
4.5.2 Vorming en toerusting van de gemeente als geheel	11
4.6 Huisvesting en financiën	12
4.7 Communicatie en publiciteit	14
4.8 Oranisatie	15
5 Nawoord met betrekking tot het gebruik van de routeplanner	15

Routeplanner

1 Voorwoord

Wie het woord beleidplan of beleidsontwikkeling laat vallen, oogst over het algemeen weinig lof en zal geen volle zalen trekken. De Protestantse Gemeente Maasdijk heeft echter wel ideeën als het gaat om de toekomst. Ze zijn neergelegd in dit document en voor het gemak hebben we het de routeplanner voor de toekomst 2015-2018 genoemd.

Als je op reis gaat bepaal je de bestemming, je kijkt wie er meegaan, wanneer de reis gaat plaatsvinden en zo zijn er nog een aantal zaken te benoemen die van belang zijn om de reis tot een succes te maken.

Als kerkelijke gemeente zien we onze reis als een pelgrimsreis. We hopen dat u als lezer een beeld krijgt wanneer u de routeplanner doorneemt. Sterker nog we hopen dat mensen enthousiast worden en als groep mee op reis willen, gaat u mee?

2 Inleiding

De Protestantse Gemeente Maasdijk is ontstaan in 2012.

De tijd was toen rijp voor de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente te Maasdijk om als één gemeente verder te gaan. Het was de afsluiting van een jarenlange vruchtbare samenwerking. Om het fusieproces zo goed als mogelijk voor te bereiden is onderzoek verricht, is uitgebreid geïnventariseerd en zijn ideeën besproken met de gemeentes en uiteindelijk omgezet in actieplannen. Veel van deze plannen zijn ruim drie jaar na de fusiedatum gerealiseerd.

Tijd om opnieuw te overdenken wat onze uitgangspunten zijn en wat dat betekent voor de toekomst. We willen immers geïnspireerd blijven net als de pelgrims elders op deze wereld. We denken daarbij aan een periode van ongeveer vier jaar (2015-2018).

In de periode 2012-2014 zijn de volgende vragen gesteld:

- wat zijn onze kernwaardes?
- waar staan we voor, wat inspireert ons? (hoofdstuk 3)
- waar gaan we voor? (hoofdstuk 4)

De vragen zijn besproken in verschillende werkgroepen en colleges en op eigen wijze heeft men uitspraken geformuleerd. Het zijn de bouwstenen geworden voor deze routeplanner. Nadrukkelijk is het geen uitputtende samenvatting van al het werk dat reeds gebeurt binnen onze kerkelijke gemeente. We gaan niet veranderen wat nu goed loopt. Wel zullen een aantal van de bestaande activiteiten in het licht van bezinning worden aangepast.

Dit is een gezonde ontwikkeling die vanuit de dialoog binnen iedere organisatie gevoerd wordt en verband houdt met de toekomstgerichtheid.

We koesteren traditie, maar alleen als de huidige en aankomende generaties de waarde ervan kunnen doorvertalen naar generaties die daar weer op volgen.

Na het lezen van deze routeplanner moet duidelijk worden wat waardevol is, welke richting we op gaan en welke activiteiten daarbij van belang zijn.

Tips die leiden tot verbetering ontvangen we graag via het e-mailadres van de scriba of gewoon in een gesprek met iemand van de kerkenraad.

3 Vertrek

Wie zijn we, waar staan we voor, wat vinden we belangrijk, waar hebben we het over?

De antwoorden op deze vragen zijn bepalend om goed voorbereid op reis te gaan.
Gaat u mee?

3.1 Kernwaardes

Onderstaande waardes zijn geformuleerd als herkenningpunten maar tevens ook als richtingwijzers voor de toekomst. Bij het bepalen van de koers en het nemen van besluiten spelen ze om die reden steeds een belangrijke rol binnen onze gemeente:

- Betrokken op God en elkaar
- Gehoorzaam aan de Schrift en in verbondenheid met traditie
- Bescheiden, hetgeen betekent dat we andere inzichten respecteren
- Inspireren
- Toekomstgericht: "brandend houden van het vuur!"
- Samenbindend
- Daadkrachtig

Tip: zet de waarden op 'aanwijzingsborden' zodat iedereen ze kan onthouden!

3.2 Wie we zijn en waarvoor we staan?

We zijn een gemeente die vertrouwt op God en leeft in verbondenheid met zijn Woord. We vertrouwen daarbij ook op elkaar, respecteren en enthousiasmeren elkaar als volgelingen van Christus.

In ons vieren, spreken en handelen belijden we als Protestantse Gemeente in elke situatie opnieuw dat Jezus Christus Heer en Verlosser van de wereld is. Zo roepen we steeds weer op tot vernieuwing van het leven.

We maken daarbij deel uit van de wereldwijde beweging van hoop en verwachting, waarin we elkaar en anderen inspireren over grenzen van armoede, onrecht en hopeloosheid heen. We streven ernaar om te zien naar de mensen om ons heen en ons in te zetten voor anderen. We staan als gemeente voor ons geloof en dragen dit op verschillende manieren uit naar onze eigen omgeving en die van het dorp Maasdijk. Respect voor elkaar is een belangrijk uitgangspunt.

3.3 Analyse van het krachtenveld rondom de Protestantse Gemeente Maasdijk

Als je ergens naar toe wilt, is het goed te weten waar je voor staat, te weten wat er om je heen gebeurt in de wereld en wat dat met je doet als gemeente. Tevens is het van belang na te gaan waar je sterk in bent en waar niet. Welke uitdagingen er op je pad komen, maar ook te onderkennen met welke bedreigingen je rekening moet houden.

Wie hier kennis van heeft, kan biddend een weg zoeken.

3.3.1 Wat zien we om ons heen?

- Groei gemeenten buiten Nederland en Europa (behalve krimp is er ook groei van het Christendom)
- Sterke individualisering maatschappij, dit werkt door in de kerk
- Impact van Social Media op de individuele burger
- Een hoge snelheid van veranderingen
- Interesse van de jeugd, wat willen zij?
- Demografie/vergrijzing
- Terugloop van de bezoeken van de kerkdiensten
- Terugloop van de financiën

Bovenstaande lijst is niet compleet, het zijn wel belangrijke invloeden waarvan we denken dat ze een rol spelen bij het bepalen van onze koers.

Een punt dat steeds terugkeert in gesprekken binnen onze gemeente is de veelkleurigheid. Binnen de PKN worden gemeentes regelmatig ingedeeld in profielen. Ben je confessioneel, liturgisch, missionair-diaconaal, evangelisch of misschien wel een mix van dit alles?

Van oorsprong waren de gemeentes lang voor de fusie gemeentes waarbij de woordverköndiging een centrale rol speelde. Het ging daarbij om Christus, zijn verzoenend lijden, sterven en opstanding. Schuldbelijdenis en genadeverköndiging vormden vaste onderdelen van de eredienst. De Psalmen werden graag en veel gezongen en de liturgie was sober, waarbij de preek centraal stond.

Waar gesproken wordt over individualisering en de snelheid van veranderingen, heeft dit ook invloed op het profiel van onze gemeente gehad door de jaren heen. Er zijn gemeenteleden met een sterk evangelische inslag, we hebben leden die de nadruk willen leggen op het missionair gemeente zijn, maar we hebben ook leden die hangen naar het liturgische. Onze wortels zijn duidelijk, hoe we verder willen groeien een vraag. Willen we één bepaalde kant op of willen we vanuit een bepaalde basis rekening houden met de verschillen en hier ook aan tegemoet komen? Vanuit de waardering voor de veelkleurigheid willen we het inzetten als kracht en kenmerk van de gemeente.

3.3.2 Sterk en zwak, kans of bedreiging

<p>Waar is onze PGM sterk in? (Intern)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veel talent • Breed kader • Stabiel • zinvolle vieringen • Verbondenheid • Kinder- en jeugdkerk • Bijzondere diensten • Omzien naar elkaar 	<p>Wat is 'zwak' binnen de PGM? (Intern)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flexibiliteit • Te veel randkerkelijken • beperkt enthousiasme voor toerustingactiviteiten • Luisteren naar elkaar • Evangelisatie binnen Maasdijk • Trage verandersnelheid • Weinig naar buiten gericht • Oecumene • Beperkte groep 18-35 jr. • (interne) Communicatie • Besluitvorming • Bezoek avonddienst
<p>Kansen / Aandachtsgebied (Extern)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geloof geeft hoop • Kinderkerk, clubs, catechese • Anders kerk zijn/jongeren ontmoeten • Concentratie één gebouw (kostenbesparing) • Genoeg leden voor een volwaardige gemeente • Veel vrijwilligers • Aandacht voor elkaar • Minder (verpleeg) instellingen, meer uitdagingen voor de kerken • Innovaties nieuwe ideeën van buiten • Social media / digitalisering informatie 	<p>Bedreigingen / Risico (Extern)</p> <ul style="list-style-type: none"> • (te) Weinig aanwas • Minder inkomsten • Toename eenzaamheid • Afname Bijbelkennis • Protestants = pluriform verdeeld (het kan een kans zijn als het goed wordt opgepakt) • Afname regelmatig kerkbezoek • Media (gelovigen worden vaak negatief afgeschilderd) • Imago van de kerk (zie punt hierboven)

In kernwoorden is getracht een beeld te schetsen waar we als gemeente sterk en minder sterk in zijn. Tevens is gekeken waar nu de kansen liggen en met welke bedreigingen we rekening moeten houden.

Het getuigt van kennis en inzicht als we onze sterke kanten kunnen inzetten om de kansen die er liggen te realiseren. Zeker als we daarbij kans zien om wat zwak is te versterken en oog te hebben voor wat ons als gemeente bedreigt.

Waar staan we, wat vinden we belangrijk? Wie zijn we, waar zijn we goed in en wat komt er op ons af? Er is getracht te zoeken naar antwoorden op deze vragen en voorzichtig proberen we nu de koers te bepalen voor de toekomst en daar acties bij te formuleren. Om terug te keren bij de titel van het hoofdstuk, we zijn klaar voor VERTREK. Bent u nog steeds bereid om mee te gaan in die pelgrimsreis?

4 Bestemming

Wie leeft als een nomadenvolk komt nooit aan. De reis is zijn bestemming. Onderweg moet het leven waardevol zijn. Hoe pak je dat als kerkelijke gemeente aan?

4.1 Verkenning

In de inleiding is al aangegeven niet te beschrijven hetgeen reeds goed loopt en gewoon moet doorgaan. We beperken ons tot wat nadrukkelijk extra of geheel nieuwe aandacht moet krijgen.

In 2013 is binnen de toenmalige Grote Kerkenraad de vraag gesteld waar we als gemeente aandacht aan zouden moeten besteden als het gaat om doelen voor de toekomst.

De volgende speerpunten zijn benoemd:

- Jeugd betrekken bij diaconaat en ook pastoraat voor jongeren
- De PGM wordt herkend als warm en gastvrij – hoe (mystery-gast)?
- Per jaar hebben we minimaal drie naar 'buiten' gerichte activiteiten
- Onderzoek naar de toekomst van de avonddiensten
- Gemeente overstijgend/samenwerken (andere Westlandse gemeenten)
- Invoering Heilig Avondmaal waarbij ook niet belijdende leden welkom zijn
- Bepaling standpunt iz het zegenen van homofile relaties
- Internet meer inzetten voor kerkradio en optimalisering communicatie met gemeente
- Keuze maken met betrekking tot één kerkgebouw en daar uitvoering aan geven (2016-2017)
- Uiterlijk 2017 een sluitende begroting
- Reductie van het aantal kerkenraadsleden / pastoraal medewerkers per 2016, door een andere manier van werken
- Een blijvend punt van alle tijden is natuurlijk een enthousiast geloofsleven

Binnen de afzonderlijke colleges binnen de protestantse Gemeente Maasdijk is op basis van de analyse van het krachtenveld gesproken over de toekomst en is men gekomen tot onderstaande aandachtspunten.

4.2 Vieren en beleven

4.2.1 Waar hebben we het over?

In de nieuw ontstane gemeente spreken we al langer over gewone en bijzondere diensten. In de dialoog erover is niet altijd duidelijk wat het verschil is. Met andere woorden, wat zijn naar hun aard 'gewone' en wat zijn naar hun aard 'bijzondere' diensten? Immers niet alle diensten waarin iets 'extra' gebeurt, zijn daarmee ook 'bijzondere' diensten.

4.2.2 Gewone kerkdiensten

Gewone kerkdiensten zijn die diensten waarin Woord en Sacrament worden gevierd volgens een door het dienstboek van de Protestantse Kerk in Nederland voorgeschreven liturgie. Doop- en Avondmaalsdiensten zijn dus per definitie 'gewone' kerkdiensten. Ook diensten waaraan een koor haar bijdrage verleent en die verder aan bovengenoemde omschrijving voldoen behoren tot de gewone diensten. De aanduiding 'Zangdienst' of 'Praisedienst' alleen maakt een dienst nog niet bijzonder. Ook de Gedachteniszondag (laatste zondag kerkelijk jaar) valt onder de gewone kerkdiensten.

4.2.3 Kerkdiensten met een bijzonder karakter

Bijzondere kerkdiensten zijn die diensten die mede worden voorbereid door een daartoe aangestelde commissie vanuit één van de geledingen van onze gemeente. Deze diensten kunnen in aard afwijken van de voorgeschreven liturgie zoals het dienstboek die biedt. Het bijzondere karakter is bepalend voor de totale invulling van de dienst. In dit verband is onder andere te denken aan Kinderdiensten, Tiener- en Jeugddiensten, Brugdiensten, Impulsdiensten et cetera.

4.2.4 Evenwichtige verdeling

Ten einde te komen tot een evenwichtige verdeling van bijzondere diensten verspreid over het jaar, willen we vanaf 2015 niet meer dan één dienst per maand voor een bijzondere dienst inruimen dit bij voorkeur op een vaste zondag van de maand. Er zijn dan twaalf bijzondere ochtenddiensten waarop kan worden 'ingeschreven'. Daarbij kan worden gekeken naar de verdeling van Doop- en Avondmaalszondagen. Hoewel deze diensten gewone kerkdiensten zijn, is het niet wenselijk om in één maand zowel een Doop- als ook een Avondmaalsviering te hebben.

Wat geldt voor alle diensten is dat ze eer en lof brengen aan God en dat gemeenteleden er 'gevoed' worden in hun geloof. Getracht zal worden diverse leeftijdsgroepen en typen geloofsbeleving aan bod te laten komen, maar niet noodzakelijkerwijs allemaal in dezelfde viering. De verschillende accenten kunnen zowel in gewone maar nadrukkelijker in bijzondere diensten een plaats krijgen.

4.3 Pastoraat

4.3.1 Waar hebben we het over?

Van waaruit bieden wij pastoraat in onze gemeente? Maar ook waartoe bieden wij het en niet in de laatste plaats voor wie doen we het? Het is een drieslag die het hart van pastorale zorg raakt. Een begin van antwoord is te vinden in het 'geraakt zijn'.

In algemene zin zijn gelovigen op de één of andere wijze geraakt door het Evangelie zoals dat in de Bijbel zijn weerslag krijgt. Het is deze ene God in zijn drievoudige gestalte van Vader, Zoon en Heilige Geest die ons niet onverschillig laat maar in beweging zet.

Voor ouderlingen, pastoraal medewerkers en allen aan wie de pastorale zorg in de gemeente is toevertrouwd, komt het 'geraakt zijn' op nog een andere wijze tot uitdrukking. Niet alleen geraakt door de Hemel, maar evenzeer door mensen die aan de aardse gebrokenheid lijden. Zoals er van de Barmhartige Samaritaan wordt gezegd: 'Hij zag de gewonde liggen', zo geldt het ook allen die zich in pastorale zorg over de ander ontfermen. Met name de lichamelijke verzorging en geestelijke aandacht zijn daarvoor belangrijk. De vraag voor wie het wordt gedaan, lijkt voor de hand te liggen. Hier is echter een pas op de plaats geboden. Dit heeft te maken met het verwarrende begrip van 'naaste'. Naaste zijn, zo

leert ons immers het Evangelie is geen toestand maar oproep tot een actief dienende houding. Ten diepste is pastoraat dan ook: 'Naaste zijn ten behoeve van de ander.' Deze formulering berust op de noodzakelijke gelijkwaardigheid. Het is de gelijkwaardigheid die de Priester en Leviet uit de eerder genoemde gelijkenis verzuimen maar waarin de Pastor Bonum, Jezus Christus, ons is voorgegaan. Kort samengevat is Pastoraat: "Geraakt door het Evangelie 'naaste zijn' voor de ander in wie wij dé Ander herkennen."

4.3.2 Hoe geven we pastoraat vorm binnen onze gemeente?

De pastorale raad bestaat uit twaalf pastorale ouderlingen, één pastorale scriba en vier jeugdouders waarvan twee met een pastorale taak. Over de ambtstermijn zegt de Kerkorde het volgende: 'De ambtstermijn van ouderlingen is vier jaar. Zij zijn eenmaal terstond als ambtsdrager herkiesbaar. De kerkenraad kan hiervan slechts per geval in bijzondere omstandigheden afwijken.' (Ord. 3.7.1) Naast ambtsdragers zijn er binnen de pastorale raad ook twaalf pastoraal medewerkers en twaalf contactpersonen actief. De Protestantse gemeente Maasdijk is verdeeld in twaalf wijken. Per wijk is een ouderling, een pastoraal medewerker en een contactpersoon actief. Twee wijken samen vormen één wijkteam waaraan een diaken is toegevoegd. De wijkteams vergaderen minimaal 2 keer per jaar.

Samen met de predikanten vormen de ouderlingen het Consistorie. Het Consistorie vergadert minimaal acht keer per jaar. Voor ten minste twee vergaderingen worden ook alle pastoraal medewerkers uitgenodigd. Onder leiding van de predikanten vindt er daarnaast twee maal per jaar een ontmoeting van pastoraal medewerkers plaats. Bij deze ontmoeting gaat het om het uitwisselen van ervaring en deskundigheidsbevordering.

Omschrijving van taken

Uit bovenstaande wordt duidelijk dat de pastorale raad naast ambtsdragers ook pastoraal medewerkers en contactpersonen kent. Hieronder worden de verschillende taken nader omschreven.

Pastorale taken van de predikanten

- Vorming en toerusting ten behoeve van het functioneren pastorale teams
- Ondersteunen van ouderlingen en pastoraal werkers
- Bijwonen van de pastorale raad
- Crisispastoraat (overlijden, ziekenhuisopname etc.)
- Vervaardigen 'in memoriam'
- Geboortebezoek
- Ziekenbezoek
- Bezoek aan ouderen in verzorgings-/verpleegtehuizen
- Huwelijksjubilea vanaf 55 jaar
- Bezoek op aanvraag

Ouderlingen

- Individueel huisbezoek
- Huwelijksjubilea vanaf 40 jaar
- Geboortebezoek
- Ziekenbezoek
- Aandacht voor 'thuisblijvers' van gemeenteleden die in het ziekenhuis zijn opgenomen
- Bezoek aan ouderen in verzorgings-/verpleegtehuizen
- Bezoek tijdens rouwperiode
- Groot huisbezoek (i.s.m. het wijkteam)
- Bijwonen van diverse vergadering (grote kerkenraad, pastorale raad)

- Contact onderhouden met het wijkteam
- Kerkenraad vertegenwoordigen tijdens ere-/trouw-/rouwdiensten

Jeugdouderling

- Onderhoudt contact met gezinnen met kinderen en tieners
- Organiseert bijeenkomsten waar de jeugd elkaar kan ontmoeten
- Gaat bij ziekte of ander leed op bezoek
- Heeft een signalerende functie als het om jeugd- en jongerenproblemen gaat

Pastoraal medewerker

- De taken van de pastoraal medewerker zijn gelijk aan die van ouderlingen, met uitzondering van:
  - Het bijwonen van kerkenraadsvergaderingen
  - Het dragen van kerkenraadsverantwoordelijkheden
  - Het uitvoeren van ambtelijke taken tijdens erediensten
- De pastoraal medewerker wordt aangestuurd door het wijkteam

Contactpersoon

- Ondersteunt ouderlingen en pastoraal medewerkers binnen de wijk waar hij of zij zelf woont. Het gaat vaak om praktische zaken.
- Brengt in overleg met het pastorale team een attentie bij oudere gemeenteleden

4.3.3 Welke taken binnen het pastoraat staan ter discussie welke nieuwe pakken we als gemeente op?

In de komende tijd zullen we het pastoraat anders gaan inrichten. We denken na over vitaliteit als criterium voor bezoek aan ouderen. Nu is het zo dat leeftijd bepalend is. Gemeenteleden gaan er vanuit dat ouderen bij het bereiken van een bepaalde leeftijd automatisch voor pastorale zorg in aanmerking te komen. Dit is gezien de steeds groter wordende groep ouderen niet langer vol te houden. Het is een Bijbelse gedachte om aandacht te schenken aan wie het nodig hebben. Het vraagt een andere manier van kijken en denken.

4.4 Diaconaat

Over diaconie is in het verleden al veel gezegd en geschreven. Voor het college van diakenen is het duidelijk dat we als gemeente het 'diendende' duidelijk tot uitdrukking moeten brengen. Er zijn drie werkvelden benoemd:

- Diaconie ver weg
We ondersteunen goede doelen en richten ons als gemeente met name op het Streekverband de Tien. Met een aantal Westlandse gemeentes wordt getracht langdurig ondersteuning te geven aan project met een duidelijk gezicht.
- Diaconie dichtbij
De kinderen van onze gemeente moet begrijpen dat de wereld waarin zij zelf leven er één is van vrede en welvaart. Er is godsdienstvrijheid, iedereen heeft een huis om in te wonen en niemand lijdt honger. Voor een groot deel van de kinderen in de wereld is dit een luxe die ze wellicht nooit zullen ervaren. Kunnen kinderen hier een steentje aan bijdragen? De diaconie onderzoekt de mogelijkheden van kinderdiaconaat en

zou hier de komende jaren uitvoering aan willen geven in samenwerking met het jeugdwerk.

De afgelopen jaren is steeds aandacht besteed aan projecten waarbij de gemeente zelf iets tastbaars kan doen. Voedselpakketten voor Oostblok-landen, de voedselbank dichtbij en ga zo maar door. De diaconie wil hier mee doorgaan. Mensen buiten de kerk moeten geloof en kerk associëren met deze acties.

- Diaconie op het eigen erf

De kerkradio is een begrip en valt onder de verantwoordelijkheid van de diaconie. Internet biedt nieuwe mogelijkheden en de gemeentes buiten Maasdijk hebben al volop geëxperimenteerd. De diaconie onderzoekt welke mogelijkheden passen bij onze gemeente.

Veel instellingen binnen het Westland en vlak daarbuiten die zich richten op verpleging en ouderen moeten de komende jaren hun deuren sluiten. Mensen moeten zo lang als mogelijk zelfstandig blijven wonen. Voor veel alleenstaanden met beperkingen (extra zorg / ouderdom) is eenzaamheid een vijand waaronder met lijdt. De diaconie onderzoekt welke mogelijkheden dit biedt voor onze gemeente om ons te profileren als gemeente die aandacht heeft voor de naaste.

Hierin wordt de samenwerking gezocht met het pastoraat maar eigenlijk alle leden binnen onze gemeente.

4.5 Vorming en toerusting

4.5.1 Vorming en toerusting van de jeugd

Binnen het jeugdwerk van de Protestantse Gemeente Maasdijk hebben we de missie kinderen en jongeren te leren wat het christelijk geloof inhoudt en hen te helpen in hun geloof. We maken het geloof voor de jeugd bespreekbaar en toegankelijk, op een informele manier en met respect voor elkaars overtuiging. We creëren een plek voor kinderen en jongeren waar ze elkaar en God kunnen ontmoeten en hen zo betrokken te houden bij de Protestantse Gemeente Maasdijk.

Daarnaast zijn we een pastorale gemeente, dat houdt in dat we de jeugd actief in de gaten houden die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Hiermee willen we bereiken dat de jeugd zich welkom voelt en massaal gebruik maakt van de activiteiten die georganiseerd worden en hen op deze manier betrokken te houden bij Gods geloofsgemeenschap in Maasdijk.

Speerpunten

Met de huidige digitale ontwikkelingen in de samenleving, wordt het eens te meer belangrijker om de jeugd een plek te geven waar ze elkaar kunnen ontmoeten. De komende jaren wil de Protestantse Gemeente Maasdijk daar actief aanwerken.

Oppas

Voor de jongste kinderen van 0 tot 3 jaar is er oppasdienst. Zo kunnen de ouders van jonge kinderen naar de kerk. Door het aanbieden van een oppasdienst, willen we de drempels zo veel mogelijk verlagen dat ook ouders met jonge kinderen naar de kerk toe kunnen gaan. We willen er voor zorgen dat er voldoende materialen beschikbaar zijn voor de kinderen om mee te spelen en dat het bij ouders bekend is dat er oppasdienst aanwezig is.

Kinderkerk

In de Kinderkerk hebben de kinderen hun eigen dienst met leiding die iedere week een onderwerp op een laagdrempelige manier bespreken. De Kinderkerk wordt actief betrokken bij de kerkdiensten, bijvoorbeeld door speciale projecten tijdens Kerst en Pasen. Voor de

Kinderkerk moet er voldoende materiaal beschikbaar zijn om iedere week deze speciale bijeenkomst voor kinderen inhoudelijk te verzorgen.

Jeugd 12 – 16 jaar

Voor de jeugd van 12 tot 16 jaar is in 2014 een jeugdhonk gecreëerd, waar wekelijks de Maasdijkse jeugd van harte welkom is. Op deze plek worden clubavonden afgewisseld met catechese avonden. We geven de jeugd een plek om elkaar te ontmoeten, spellen te doen, gezellig te praten en met elkaar over God in gesprek te gaan.

Daarnaast is ook de jeugdkerk die ongeveer 10 keer per jaar wordt georganiseerd een speerpunt. De jeugdkerk wordt als leuk, interessant en laagdrempelig ervaren. De jeugdkerk is een belangrijke activiteit waarbij de jeugd op zondagmorgen in de kerk, maar in hun eigen bijeenkomst wordt uitgenodigd en waar er gesproken wordt met elkaar over God. Vanuit de kerk is het belangrijk dat we zorgen voor voldoende ondersteuning, bijvoorbeeld dat ze hun eigen ruimte en materialen hebben.

Jeugd 16 – 30 jaar

Voor deze groep jongvolwassenen willen we ook een plek creëren om te ontmoeten. Daarnaast is deze groep jeugd vaak op zoek naar verdieping van het geloof dat ze op dat moment hebben. Een Alpha cursus is daarvan een voorbeeld. Belangrijk is dat er daarna voldoende nazorg en een programma is dat de personen die de Alpha cursus gedaan hebben verder kunnen.

Kerkdiensten

Er vinden gedurende het jaar speciale kerkdiensten plaats die in het teken staan van de jeugd, zoals kinderdiensten en impulsdiensten. In het verleden zijn er ook diensten georganiseerd die helemaal gefocust waren op de jeugd, zoals Dijkkuurtje en 4U. De komende jaren gaan we op zoek naar een andere vorm van kerkviering voor de jeugd.

Kerk en School

De samenwerking tussen kerk en school is een belangrijke. Samen met de school willen we leuke en laagdrempelige kerkdiensten organiseren, zodat zo veel mogelijk kinderen en ouders op deze diensten af komen en kennis leren maken met God. Het gaat dus om “kerk in de klas” en “klas in de kerk”.

Kerkkamp

Een keer per jaar wordt de Maasdijkse jeugd van 11 tot 15 jaar uitgenodigd voor een kampweek. Deze vindt plaats in de zomervakantie. Naast veel leuke activiteiten en spellen, willen we de jeugd op een laagdrempelige manier kennis laten maken met God, met elkaar te bidden, een leuke kerkdienst te houden, etc.

Verder wordt in het voorjaar een kerkkamp weekend georganiseerd voor de oudere jeugd van 16 tot 25, ook met als doel op een laagdrempelige manier de jeugd met God kennis te laten maken.

4.5.2 Vorming en toerusting van de gemeente als geheel

Zonder goede vorming en toerusting kan een gemeente niet optimaal functioneren. Het oogmerk van Vorming en Toerusting is om eerder opgedane geloofskennis, gegroeide geloofsinzichten en geloofshoudingen bij gemeenteleden te verdiepen en hen tevens te helpen bij het verwerven van nieuwe oriëntatiepunten, die in Gods Woord verborgen liggen. Doel is mensen toe te rusten te leven zoals God het bedoelt in relatie tot Hem en tot elkaar, zowel binnen de gemeente, als in de samenleving.

De volgende aandachtspunten zijn geformuleerd:

We streven naar een gevarieerd aanbod, dat jaarlijks vernieuwd wordt, zoals gepresenteerd in het 'Bewaarboekje'. De goede contacten en samenwerking met het christelijk basisonderwijs willen we handhaven en waar mogelijk en / of wenselijk uitbreiden. De basiscatechese wordt op de christelijke school jaarlijks afwisselend door de voorgangers gegeven. Dit gebeurt in aanwezigheid en met medewerking van het onderwijzend personeel. We vinden een vorm van catechese aan jongeren die de basisschool hebben verlaten belangrijk. Dit is nu geïntegreerd in het jeugdwerk. Het is belangrijk ook aan jongvolwassenen een aanbod te doen voor vorming en toerusting, die hun vragen, leven en het geloof raken. We zullen hen stimuleren tot het volgen van belijdeniscatechese. We vinden het belangrijk dat er Gemeente Groei Groepen, Bijbelkringen, gespreksgroepen, Leerhuizen, thema-avonden zijn. Hoe verschillend ook, alle groepen zijn bedoeld tot versterking van de onderlinge gemeenschap en verdieping van het geloof. Naast deze vormen, denken we ook aan ander mogelijkheden die onderzocht kunnen worden. B.v. een eetgroep voor ouderen of alleenstaanden, koffieochtenden voor oud en jong, de gebedskringen. Of een kring geloofsopvoeding, rouwverwerking, actuele onderwerpen, een boekbespreking, etc. Onder Vorming en Toerusting verstaan we ook projecten, die met muzikale medewerking te maken waarbij men zich gezamenlijk over een langere tijd voorbereid. Maar ook de muzikale vorming door het aanleren van liederen onder begeleiding. We willen onderzoeken welke cursussen, instructieavonden, materialen er nodig zijn ter toerusting van kerkenraadsleden en vrijwilligers in de kerk.

Hoe bereiken we ons doel?

- Door het creëren van een Commissie Vorming en Toerusting die breder is samengesteld dan de predikanten alleen.
- Door voortzetting van de huidige werkwijze en het aanbieden van het huidige aanbod van vaste onderdelen en een jaarlijks te vernieuwen aanbod van wisselende onderdelen.
- Door overleg en samenwerking tussen de Commissie V&T en de College van Jeugdoudelingen over hoe de jongeren te interesseren en te bereiken.
- Door voortzetting van de uitgave van het 'Bewaarboekje' en kennisgeving van de activiteiten het jaar door via het kerkblad, website, mededelingen in de kerk, posters, stukjes regionale bladen, etc.
- Door stimulering van de deelnemers anderen uit te nodigen en mee te gaan naar de activiteiten.
- Door gemeenteleden tijdens huisbezoeken/ gemeenteavonden/ kerkdiensten te stimuleren tot deelname.
- Door een goede communicatie met alle bestaande kringen en groepen die in het bewaarboekje vermeld staan.
- Door gemeenteleden te stimuleren het leiden van kringen, thema-avonden, etc. op zich te nemen.
- Door, indien nodig, gebruik te maken van de kennis, kunde en het aanbod van het Protestants Diensten Centrum.

Consequenties voor het beleid:

- De consequenties voor het Pastoraat zijn: aandacht voor het Vorming en Toerusting werk tijdens huisbezoeken / contacten met gemeenteleden.
- Voor het college van kerkrentmeesters: het beschikbaar stellen van de ruimtes om bijeen te komen.

4.6 Huisvesting en financiën

Een kerkelijke gemeente als geloofsgemeenschap actief houden gaat niet vanzelf. Je hebt een plek nodig om bij elkaar te komen op zondag, maar ook door de weeks als het gaat om vorming en toerusting. Er zijn mensen nodig die hun kennis en tijd benutten tot opbouw van de gemeenschap van gelovigen. In ons geval ook betaalde professionals.

Kortom geld en middelen kunnen niet ontbreken en het beheer daarvan is neergelegd bij het college van kerkrentmeesters.

Veel van deze werkzaamheden gebeuren in de anonimiteit. Is de kwaliteit van de ondersteunende werkzaamheden ondermaats dan wordt het vaak snel zichtbaar en ervaren velen de last. De kerkrentmeesters willen om die reden goed werk leveren en zetten zich in voor een goede en efficiënte manier van organiseren maar ook communiceren.

Na intensief overleg zijn de volgende aandachtgebieden geformuleerd:

- Met betrekking tot de financiën is er momenteel een behoorlijk jaarlijks tekort, maar zijn er voorlopig voldoende financiële middelen / vermogen om dat tekort te dekken. Het streven is om per 2017 een sluitende begroting/rekening te realiseren. Er zal naar de (grotere) kosten(posten) gekeken moeten worden. Daarbij komen onder meer gebouwen, salarissen (kosters) en pastoraat aan de orde. Omdat die kosten voor de korte termijn vastliggen, kunnen we er op korte termijn niet veel mee doen. Wel is er een commissie gebouwen ingesteld die naar de gebouwen zal kijken en een advies zal uitbrengen welk van de gebouwen het beste aan de eredienst onttrokken kan worden. Wanneer er een predikant beroepen wordt of met pensioen gaat zal bekeken worden of opnieuw een nieuwe (full time) predikant aangesteld wordt. Een ander punt met betrekking tot financiën zijn de inkomsten. De actie kerkbalans is inmiddels gestroomlijnd en ook het innen van de gelden voor de solidariteitskas loopt naar tevredenheid. Het gevoel bestaat echter dat het verbeteren van de communicatie over het innen van de gelden of het nu gaat om AK, solidariteitskas of de collectes voor de kerk zou kunnen leiden tot meer inkomsten. Als mensen concreter weten waar het geld aan besteed wordt zijn ze bereid meer te geven.
- Met betrekking tot huisvesting stellen we vast dat de PGM momenteel eigenaar is van een vijftal gebouwen (Hoeksteen, Kruispunt, 2 pastorieën, kosterswoning. Dit brengt de nodige kosten en onderhoud met zich mee. De huidige situatie rond de gebouwen en onderhoud is echter niet makkelijk. Aan de ene kant is er voor beide kerkgebouwen onderhoud noodzakelijk. Achterstallig onderhoud leidt namelijk tot meerkosten. De onderhoudswerkzaamheden zijn in kaart gebracht. Aan de andere kant willen we tijd nemen om tot een zorgvuldige afweging te komen welke gebouw afgestoten moet worden. Zolang er geen keuze is gemaakt voor één van beide gebouwen, blijft het lastig om te investeren of uitgaven te doen voor onderhoud, die uitgaven zullen we immers niet (helemaal) terug krijgen. Dit maakt het ook lastig een verantwoorde meerjarenbegroting op te stellen. Een besluit over de gebouwen mag om die reden niet langer duren dan noodzakelijk is. We laten als gemeente anders kostbaar geld wegvloeien.
- Binnen de kerkenraad wordt gewerkt met mandaten. Het college van kerkrentmeesters heeft het mandaat met betrekking tot huisvesting en financiën. Daartoe wordt een begroting opgesteld die wordt goedgekeurd door de kerkenraad en gemeente. Besluiten die buiten het mandaat vallen en grote gevolgen hebben voor de gemeente als geheel worden gedeeld met de kerkenraad en in bijzondere gevallen met de gehele gemeente. Van belang is dat het advies- en besluitvormingstraject verder gestroomlijnd wordt zodat besluitvorming efficiënt is en besluiten die genomen zijn effectief uitgevoerd kunnen worden. Binnen een gemeente met 1800 leden en een bestuur met meer dan veertig leden staan snelheid, openheid en zorgvuldigheid wel eens op gespannen voet. Communicatie- en besluitvormingsprocessen krijgen om die reden de komende jaren extra aandacht. Dit geldt voor de afzonderlijke colleges als de kerkenraad als geheel.

4.7 Communicatie en publiciteit

Worden de leden van de PGM goed geïnformeerd over het kerkelijk werk en kunnen ze nagaan wie daarvoor verantwoordelijk is? Het gemeenteboekje dat eens in de twee jaar wordt uitgegeven is een wegwijzer wie waarvoor verantwoordelijk is binnen onze kerk. Telefoonnummers, mobiele nummers, adressen en e-mailadressen moeten de toegankelijkheid verhogen.

- Vanaf 2016 zal het boekje ook een plaats krijgen op de website
- Afhankelijk van de internetdichtheid onder de leden kan in 2018 of anders 2020 volstaan worden met een digitale versie.

Vindt er voldoende informatie-uitwisseling plaats tussen de verschillende groepen in de kerk? Het kerkblad Samen vindt z'n weg naar ruim driehonderd adressen binnen de gemeente en is dus toegankelijk voor ruim de helft van de gemeenteleden. Gezien de internetdichtheid in Nederland is de website een middel om verder vorm te geven. Uiteindelijk zou de website een deel van Samen kunnen vervangen. Veel organisaties maken alleen nog maar gebruik van digitale nieuwsbrieven. Ideeën daartoe zullen worden ontwikkeld.

Worden de leden van onze kerk in voldoende mate betrokken bij de activiteiten? Is de inspraak goed geregeld? De fusie, de tradities rondom dopen en avondmaal, het vraagstuk van de gebouwen en het zegenen van relaties van mensen van gelijk geslacht zijn onderwerpen die steeds in de kerkenraad worden besproken en daarna gedeeld met de gemeente. Soms wordt vooraf een voorstel geformuleerd, soms wordt een onderwerp slechts verkend waarna de gemeente om advies wordt gevraagd. Bij alle onderwerpen die 'hout snijden', wil de kerkenraad graag het contact zoeken met de leden. De ervaring leert dat de avonden kunnen rekenen op 30 tot 130 leden. Een dialoog is dan goed mogelijk. Zet je het af tegen de 1800 leden die onze gemeente telt dan bepaalt een klein deel de koers van de totale gemeente. We onderzoeken hoe we de inspraak aantrekkelijker kunnen maken zodat meer mensen bereid zijn mee te doen. Wat opvalt is dat de gemiddelde leeftijd tijdens de inspraakavonden hoog ligt. Hoe kunnen we leden onder de 45 jaar interesseren voor kerkelijke zaken? Wellicht dat digitale nieuwsbrieven hier een rol in kunnen gaan spelen.

communicatie gericht op de jeugd

Het is belangrijk dat de jeugd goed zichtbaar blijft in de gemeente. Dat willen we doen door de informatie op de website up to date te houden en één tot twee keer per maand een stukje te schrijven over het jeugdwerk in Samen.

De jeugd zelf willen we benaderen via vormen van sociale media. In de nascholing van de predikanten dient hier nadrukkelijk aandacht aan besteed te worden.

- What-app, sms, e-mail, facebookpagina's worden al regelmatig ingezet en zullen verder geoptimaliseerd worden.

Tijdens onze pelgrimsreis denken we voortdurend na.

Hoe kijken kerkelijk actieve mensen aan tegen de kerk en hoe kun je dat beïnvloeden?

Hoe kijken rand-kerkelijken aan tegen de kerk en hoe kun je dat beïnvloeden?

Hoe kijken buiten-kerkelijken aan tegen de kerk en hoe kunnen we dat beïnvloeden?

Het zijn vragen die we binnen onze kerk beantwoord willen krijgen, maar misschien ook willen delen met andere gemeenschappen binnen ons dorp die kerkelijk actief zijn.

Daarnaast is het ook interessant deze vragen te beantwoorden in regionaal verband.

Hoe kan de kerk van betekenis zijn voor de samenleving?

De vragen hebben nog geen antwoord, maar we dragen ze met ons mee. We weten dat de manier waarop we reizen een antwoord in zich draagt.

4.8 Oranisatie

Hoe organiseer je een kerkelijke gemeente met ruim 1800 leden en ruim 800 pastorale eenheden (gezinnen) op een efficiënte manier. We merken op dat er wekelijks heel veel vrijwilligers in de weer zijn bij tal van activiteiten binnen de gemeente. We ervaren ook dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers voor langere tijd te binden aan activiteiten. De kerk lijkt daarin meer en meer op een gewone vrijwilligersorganisatie waarin mensen incidenteel hun steentje willen bijdragen maar ook lid kunnen zijn, zonder een bijdrage te leveren aan het draaiend houden van de organisatie. Reden om goed na te denken of we als kerk met minder vrijwilligers kunnen werken. In 2015 zijn wekelijks 52 ambtsdragers en pastoraal medewerkers actief binnen de gemeente. Vanaf 2016 is het streven dit aantal met tien te verminderen zonder aan effectiviteit in te boeten. Plannen daartoe worden ontwikkeld.

5 Nawoord met betrekking tot het gebruik van de routeplanner

In de beeldspraak hebben we dit beleidsplan vergeleken met een routeplanner. Wie ben je, waar sta je voor, welke waardes vind je belangrijk, zijn de vragen die gesteld en beantwoord zijn. Daarna is de richting bepaald voor het vertrek. De reis is niet voor niets vergeleken met een pelgrimsreis. We zijn als groep onderweg. Wil je je aansluiten bij de Protestantse Gemeente Maasdijk als reizigersgroep. Stralen we genoeg uit, leven we ons geloof voor?

Er zijn concrete acties benoemd voor de komende jaren. Wat belangrijk is, is dat er vervolgens periodiek gekeken wordt of we als gemeente nog op koers zitten en hoe het er voor staat waar het gaat om acties voor de toekomst. Per vier jaar gaan we kijken of we de waardes nog aanhangen die nu zijn opgesteld of dat ze bijgesteld moeten worden. Waar gaan we voor en waar staan we voor blijven op die manier actuele vragen. De routeplanner wordt op die manier als een middel om je doel te bereiken.